

Aan De Raad van Ministers
De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning
De heer C. F. Cooper
Berg Arrarat Perceel C
Alhier

Uw nummers 2022/032572 Uw brieven van: 28 september 2022 Ons nummer: 21102022.01 Willemstad, 21 oktober 2022
(letters):

Onderwerp: Voornemen benoeming lid raad van commissarissen DC-ANSP
(art. 9 P.B. 2014, no. 3 (GT))

Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van 28 september 2022 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2021/032572, ontvangen op 29 september 2022, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissarissen van Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider N.V. (hierna: DC-ANSP) aan de adviseur gemeld.

Op o.a. 24 februari 2022 (nummer: 24022022.01), 9 maart 2021 (nummer: 09032021.03) en 25 maart 2020 (nummer: 25032020.01) heeft de adviseur eerder advies uitgebracht met betrekking tot de voorgenomen (her)benoeming van een kandidaat als commissaris van DC-ANSP. Voornoemde adviezen moeten als integraal onderdeel worden gezien van dit advies.

De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van DC-ANSP e.e.a. aansluitend op het eerder uitgebracht adviezen.

Met betrekking tot de profielschets heeft de adviseur laatstelijk op 16 januari 2019 advies (nummer: 16012019.01) advies uitgebracht.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers van 28 september 2022 (zaaknummer: 2022/032572);
- Brief van 22 september 2022 van de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (hierna: de Minister) aan SBTNO betreffende de voorgenomen benoeming (zaaknummer: 2022/032572);
- Profielschets DC-ANSP (eindversie 31 oktober 2018);
- CV van de voorgedragen kandidaat;
- Statuten van DC-ANSP, laatstelijk gewijzigd op 25 mei 2012; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van DC-ANSP van 20 oktober 2022.

3 Toetsing voornemen tot benoeming commissaris

In overeenstemming met artikel 16 lid 1 van de statuten van DC-ANSP heeft DC-ANSP een raad van commissarissen, bestaande uit minimaal drie en maximaal zeven natuurlijke personen. Conform artikel

16 lid 3 van de statuten worden de commissarissen door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd en conform artikel 16 lid 4 stelt de raad van commissarissen een profielschets vast voor de raad van commissarissen en legt deze ter goedkeuring voor aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Als het toetsingskader voor de voorgedragen kandidaat als lid van de raad van commissarissen DC-ANSP zal de adviseur de profielschets DC-ANSP (eindversie 31 oktober 2018) hanteren.

Op basis van eerdere adviezen en het online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van DC-ANSP van 20 oktober 2022, heeft de adviseur de huidige samenstelling van de raad van commissarissen kunnen afleiden:

Naam commissaris	Profiel	Datum Eerste Benoeming	Datum Herbenoeming	Huidige benoeming loopt af op	Treedt af op
Vacant, CUR	Financieel	-	-	-	
Fabi Constansia, CUR	Bedrijfseconomisch	16-09-2020	-	15-09-2024	15-03-2024
Niels Lokman, NL	Luchtverkeersleiding	16-09-2020	-	15-09-2024	
Reagan Celestijn, CUR	Juridisch	17-03-2021	-	16-03-2025	
Denicio Richardson, SXM	Luchtvaart	21-10-2021	-	20-10-2025	

Momenteel is derhalve het profiel van Financieel deskundige vacant binnen de raad van commissarissen van DC-ANSP.

De Minister wordt geadviseerd om bij meldingen betreffende voorgenomen benoemingen van leden van de raad van commissarissen een overzicht van de huidige samenstelling van de raad van commissarissen te overleggen, inclusief het rooster van aftreden van de leden van de raad van commissarissen.

In de brief van 22 september 2022 van de Minister aan SBTNO met zaaknummer 2022/032572, geeft de Minister aan voornemens te zijn om de heer Giovany Obispo te benoemen in de raad van commissarissen van DC-ANSP, in het profiel van financieel expert.

De Minister heeft de voordracht van de heer Giovany Obispo als volgt gemotiveerd:

“(…)

Hierbij wordt u benaderd om ons van advies te voorzien inzake het voornemen om dhr. Giovanni Obispo te benoemen als lid van de raad van commissarissen van de naamloze vennootscha Dutch Caribbean Air Navigation Services Provider N.V. (DC-ANSP) in het profiel van financieel-deskundige. Ten behoeve van de onderbouwing van de voordracht is gebruik gemaakt van de profielschets d.d. 31 oktober 2018.

Algemene eisen lid van de raad van commissarissen	Opmerking
In staat zijn invulling te geven aan de taken van de RvC	Als commissaris kan van betrokkene worden verwacht dat deze over voldoende kennis en ervaring beschikt om toezicht te kunnen uitoefenen op het bestuur. Betrokkene heeft (2 jaar) ervaring als bestuurslid van een vereniging. Betrokkene is financieel opgeleid. Hij beschikt over voldoende praktijkervaring op het gebied van boekhouding en financiële administratie om toezicht te kunnen uitoefenen op het bestuur op dit gebied. Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao
Affiniteit met de doelstelling dan	Betrokkene heeft geen affiniteit met de doelstelling dan wel

wel werkgebied van DC-ANSP	werkgebied van DC-ANSP. Echter wordt van betrokkene verwacht dat vanwege zijn opleiding en ervaring, hij op korte termijn voldoende inzicht krijgt in de (financiële) structuur van de onderneming van DC-ANSP.
In staat te zijn het beleid van de directie en de algemene gang van zaken binnen DC-ANSP te controleren en de directie met raad en daad bij te staan	Betrokkene heeft gedurende twee jaar een bestuursfunctie ingevuld en heeft daarnaast sinds 2020 een eenmanszaak. Deze eenmanszaak is gericht op dienstverlening op het gebied van boekhouding en financiële administratie. Betrokkene is financieel opgeleid. Hij beschikt over voldoende praktijkervaring op het gebied van boekhouding en financiële administratie om toezicht te kunnen uitoefenen op het bestuur op dit gebied. Daar komt nog bij dat betrokkene lid is van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao.
In staat te zijn om bij ontstentenis van de directieleden in de leiding van DC-ANSP te voorzien	Voor de RvC is een aftreedrooster opgesteld, die voorkomt dat de vennootschap over onvoldoende leden van de RvC komt te zitten. Bij belet of ontstentenis van alle leden van het bestuur, dient de RvC een voorziening te treffen. Deze voorziening kan bestaan uit het tijdelijk benoemen van een persoon, dan wel het tijdelijk benoemen van een lid van de RvC als tijdelijke bestuurslid. Deze voorziening wordt door de RvC getroffen. Aan deze eis is voldaan.
Het hebben van bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen	Betrokkene heeft (2 jaar) ervaring als bestuurslid van een vereniging. Ook heeft betrokkene twee ondernemingen (gehad). Vanaf 2020 tot heden heeft betrokkene een eenmanszaak (BIZNER).
Het hebben van algemene financieel-economische kennis en ervaring	Betrokkene is afgestudeerd als Bachelor of Economics aan de Hoge School Nederland te Arnhem (HBO-financieel management) Betrokkene heeft verschillende functies bekleed als financiële medewerker bij verschillende ondernemingen. Hij is statutair-directer van Belance Construction N.V. Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao
Het hebben van ervaring met relaties tussen het bedrijfsleven en de overheid	Betrokkene is zowel in de private sector als in de publieke sector (Belastingdienst te Rijswijk) werkzaam geweest. Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao
Het kunnen functioneren als klankbord voor de directie van DC-ANSP	Hij beschikt over voldoende praktijkervaring op het gebied van boekhouding en financiële administratie om het bestuur van advies te kunnen voorzien. Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao
Het hebben van kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen	Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao. Ook heeft betrokkene bestuurservaring en dus kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen,
Het hebben van inzicht in strategische afwegingsprocessen;	Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao
Het in teamverband kunnen werken	Betrokkene heeft verschillende leidinggevende functies bekleed. In het verlengde daarvan kan van betrokkene worden verwacht dat hij in teamverband kan samenwerken.
Tenminste afgeronde HBO-opleiding c.q. WO werk en denkniveau	Betrokkene heeft een diploma behaald bij Hogeschool HBO (Bachelor of Economics). Hiermee voldoet hij aan het minimale werk- en denkniveau.
Certificaat corporate governance	Dit certificaat dient binnen 6 maanden na benoeming te worden behaald.
Ervaring in toezichthoudende of vergelijkbare bestuursfunctie	Betrokkene fungeert thans als lid van de RvC van N.V. Autobusbedrijf Curaçao en beschikt hiermee over de nodige ervaring in een toezichthoudende functie.

Op grond van het voorgaande voldoet aan de vereisten om als commissaris te worden benoemd in DC-ANSP in het profiel van financieel deskundige.

(...)”

Uit het CV van de heer Giovany Obispo blijkt dat hij een Bachelor of Economics heeft behaald aan de Hogeschool Arnhem. Sinds 2020 is de heer Obispo eigenaar van de eenmanszaak BIZNER een service en adviesbureau onder meer het opzetten/verbeteren van de planning & control cyclus en het inrichting/bijhouden van administraties. Daarvoor was hij onder meer Managing Director bij Belance Construction N.V. (2015-2018), Operational Manager Centrale bij Speedy Security Services (2013 -2015) en Accounting Clerk bij Hyatt Regency Curacao (2012-2013).

Voorts blijkt uit het CV van de heer Obispo dat hij bestuurservaring heeft als bestuurslid (met aandachtsgebied financiën) bij de Partido Alternativa Real (2018-2020). Uit de motivering van de Minister blijkt voorts dat hij thans fungeert als lid van de raad van commissarissen van N.V. Autobusbedrijf Curaçao (ABC) [blijkens advies van de adviseur met nummer 10092021.01 sinds medio september 2021].

Uit het CV van de heer Giovany Obispo en de motivering van de Minister blijkt niet dat hij (volledige) voldoet aan de vereiste van *“ruime en relevante kennis en ervaring op financieel terrein bij of met grote vennootschappen in de zin van artikel 119, tweede lid, BW2”*, zoals gesteld in de profielschets voor financieel expert binnen de raad van commissarissen van DC-ANSP en in het verlengde daarvan kan niet gesteld worden hij een ‘financial literate’ is in de zin van artikel 2.3 van de Code.

Uit het CV van de heer Giovany Obispo blijkt evenmin dat hij affiniteit heeft met de doelstelling dan wel het werkgebied van DC-ANSP. Gegeven de aard en de internationaliseringsgraad van DC-ANSP is het hebben van affiniteit met de doelstelling dan wel het werkgebied van de vennootschap bij uitstek van belang.

Bovendien kan de adviseur uit het CV van de heer Giovany Obispo en de motivering van de Minister opmaken dat hij - ondanks het feit dat hij ruim een jaar lid van de raad van commissarissen is van ABC - niet beschikt over het [binnen 6 maanden na benoeming te behalen] certificaat van de cursus Code Corporate Governance.

In verband met de aard en de internationaliseringsgraad van DC-ANSP is het van belang dat een door de Minister voorgestelde kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen volledig voldoen aan het profiel waarvoor de kandidaat wordt voorgedragen.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer Giovany Obispo als lid van de raad van commissarissen van DC-ANSP in het profiel van financieel deskundige.

4 Transparante werving leden raad van commissarissen

Tot nu toe worden de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats, waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het, in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurt.

Door onder andere het niet instellen van bovengenoemde entiteit kan de werving en selectie en voordracht van de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen nog niet op een transparante en objectieve wijze en in overeenstemming met de Code geschieden. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten "nipt" aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Ook valt het de adviseur op dat geregeld dezelfde kandidaten worden voorgedragen om benoemd te worden in de raad van commissarissen van verschillende entiteiten.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

5 Conclusie en Advies

- De Minister wordt geadviseerd om bij meldingen betreffende voorgenomen benoemingen van leden van de raad van commissarissen een overzicht van de huidige samenstelling van de raad van commissarissen te overleggen, inclusief het rooster van aftreden van de leden van de raad van commissarissen.
- In verband met de aard en de internationaliseringsgraad van DC-ANSP is het van belang dat een door de Minister voorgestelde kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen volledig voldoet aan het profiel waarvoor de kandidaat wordt voorgedragen.
- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer Giovany Obispo als lid van de raad van commissarissen van DC-ANSP in het profiel van financieel deskundige om de in dit advies aangegeven redenen.

- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO
De adviseur corporate governance

cc: Minister-President
Minister van Financiën

SBTNO website

